

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, ...

ZN-III.9532.14.2015.6

Pani
Lucyna Szczygielska
Przewodnicząca
Powiatowego Zespołu
ds. Orzekania o Niepełnosprawności
ul. Wojska Polskiego 1
62-300 Września

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie art. 6c ust. 5 i 6 w związku z art. 6c ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.) oraz § 17 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 29), po przeprowadzeniu kontroli problemowej w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności we Wrześni przez zespół kontrolujący w składzie: Bartosz Kamiński – starszy specjalista, Dorota Michalska – starszy specjalista, Honorata Lewandowska – inspektor wojewódzki, Stanisław Jarmuda – członek Wojewódzkiego Zespołu, lekarz, Józef Solecki – członek Wojewódzkiego Zespołu, doradca zawodowy, działający na podstawie upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego z dnia 26.10.2015 r. nr KN-II.0030.658.2015.1, której wyniki zostały zamieszczone w protokole z kontroli, przekazują niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Usytuowanie organizacyjno-administracyjne Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności we Wrześni nie budzi zastrzeżeń.

Baza lokalowa Powiatowego Zespołu, w której odbywają się badania i wywiady spełnia wymogi określone w § 24 i § 25 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2015 r., poz. 1110).

Wszyscy członkowie Powiatowego Zespołu uczestniczący w posiedzeniach składów orzekających w okresie objętym kontrolą posiadali odpowiednie kwalifikacje oraz dokumenty je potwierdzające.

W trakcie kontroli zweryfikowano 50 losowo wybranych akt sprawy.

We wszystkich kontrolowanych sprawach Przewodnicząca Powiatowego Zespołu wyznaczała lekarza przewodniczącego składu orzekającego o specjalności odpowiedniej do rozpoznanych schorzeń osoby zainteresowanej lub dziecka.

W sprawach dotyczących dzieci oraz w 1 sprawie dot. osoby która ukończyła 16 rok życia lekarz dokonujący wstępnej weryfikacji dokumentacji nie określił specjalności lekarza przewodniczącego składu orzekającego, co stanowi naruszenie § 33 pkt 2 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

W 6 sprawach w sytuacji gdy lekarz dokonując wstępnej weryfikacji dokumentacji medycznej złożonej wraz z wnioskiem stwierdził, że jest ona niewystarczająca do wydania orzeczenia, Przewodnicząca Powiatowego Zespołu, nie zawiadomiła odrębnym pismem osobę zainteresowaną o konieczności jej uzupełnienia, co stanowi to naruszenie § 6 ust. 5 ww. rozporządzenia.

W 13 sprawach Przewodnicząca Powiatowego Zespołu do rozpatrzenia wniosku o wydanie orzeczenia wyznaczała samą siebie jako członka składu orzekającego, co należy uznać za nieprawidłowe, gdyż narusza to zasadę bezstronności zarówno wobec pozostałych członków Powiatowego Zespołu jak i wobec osób, których dotyczy orzeczenie. Powołanie członków składu orzekającego nie powinno budzić wątpliwości, powinno być transparentne i zgodne z zasadą etyki stosowaną w kontrolowanej jednostce.

Z analizy akt postępowania orzeczniczego poddanych kontroli wynika, że w części spraw Powiatowy Zespół nie dochowuje ustawowego jednomiesięcznego terminu określonego w art. 35 § 3 Kodeksu postępowania na rozpatrzenie wniosku o wydanie orzeczenia. W każdym przypadku jednak Powiatowy Zespół zawiadamia stronę o niezafatwieniu sprawy w terminie oraz o wyznaczeniu nowego terminu do jej załatwienia, zgodnie z przepisem art. 36 § 1 w zw. z art. 35 Kodeksu postępowania administracyjnego oraz § 19 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

Z analizy merytorycznej 13 ocen sporządzonych przez doradcę zawodowego, wynika że część ocen jest ogólnikowa i wewnętrznie sprzeczna. W uzasadnieniach rozstrzygnięcia nie podano konkretnych argumentów i przesłanek dla proponowanego stopnia niepełnosprawności.

W 3 sprawach ustalenie przez doradcę zawodowego umiarkowanego stopnia niepełnosprawności nie znajduje uzasadnienia w sporządzonej ocenie, co stanowi naruszenie art. 4 ust. 2 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz naruszenie § 30 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

Analiza merytoryczna 19 ocen sporządzonych przez pracownika socjalnego wykazała, że część ocen jest niepełna i niespójna merytorycznie. W 4 sprawach ustalenie przez pracownika socjalnego umiarkowanego stopnia niepełnosprawności nie znajduje uzasadnienia w sporządzonej ocenie, co stanowi naruszenie art. 4 ust. 2 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz naruszenie § 30 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności. W 4 sprawach natomiast, ustalenie przez pracownika socjalnego znacznego stopnia niepełnosprawności nie znajduje uzasadnienia w sporządzonej ocenie, co stanowi naruszenie art. 4 ust. 1 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz naruszenie § 29 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności.

Analiza merytoryczna 18 ocen sporządzonych przez psychologa wykazała, że zostały sporządzone nieczytelnie, co nie pozwala na merytoryczne ustosunkowanie się do ich zawartości. Treść nieczytelna nie jest bowiem wykładnikiem rzetelnego udokumentowania słuszności zajętogo stanowiska w konkretnej sprawie. Należy podkreślić, że ocena psychologiczna stanowi materiał dowodowy w sprawie o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności. Jako taka musi być sporządzana czytelnie, wnikliwie, w sposób zindywidualizowany i prowadzić do wewnętrznie spójnej kwalifikacji osoby orzekanej.

Analiza merytoryczna 50 ocen sporządzonych przez lekarza przewodniczącego składu orzekającego wykazała, że część ocen była wypełniana niedbale i we fragmentach nieczytelnie. W ocenach brakuje merytorycznego uzasadnienia podjętego rozstrzygnięcia. Brak jest szczegółowego opisu naruszenia sprawności organizmu wynikającego z wymienionych schorzeń. Nie wpisywano szczegółowych informacji na temat stopnia

naruszenia sprawności organizmu, który powodowałby brak możliwości zaspokajania przez osobę orzekaną bez pomocy innych osób podstawowych potrzeb życiowych (samoobsługa, poruszanie się, komunikacja), z czego wynikałaby konieczność sprawowania nad osobą orzekaną stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji; w ocenach brak też jest danych na temat upośledzenia funkcji motorycznej osoby orzekanej w stopniu dającym podstawę do przyznania karty parkingowej.

W 23 sprawach w załączonej do akt sprawy dokumentacji medycznej stwierdzono brak dokumentacji medycznej dotyczącej przebiegu leczenia ambulatoryjnego (szczególnie farmakoterapii).

Ponadto, w 1 sprawie ustalenie symbolu przyczyny niepełnosprawności zostało dokonane z naruszeniem § 2 ust. 1 pkt. 8 rozporządzenia z dnia 1 lutego 2002r. w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia.

W 1 sprawie ustalenie symbolu przyczyny niepełnosprawności zostało dokonane z naruszeniem § 32 ust. 1 pkt. 4 w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

W 1 sprawie na podstawie analizy całości akt postępowania orzeczniczego, ze szczególnym uwzględnieniem dokumentacji medycznej, budzi zastrzeżenia zaliczenie dziecka do osób niepełnosprawnych, co stanowi naruszenie art. 4a ust. 1 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych w zw. z § 2 ust. 1 pkt. 8 rozporządzenia w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia.

Budowa orzeczeń jest poprawna, orzeczenia zawierają wszystkie elementy określone w § 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności oraz art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności były doręczane prawidłowo nie później niż w terminie 14 dni od dnia posiedzenia składu orzekającego, zgodnie z § 13 ust. 5 ww. rozporządzenia.

W 17 sprawach w uzasadnieniu orzeczenia o stopniu niepełnosprawności brak jest odniesienia się do ustawowych kryteriów kwalifikowania do stopnia niepełnosprawności, określonych w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Ponadto, we wszystkich sprawach na protokole z posiedzenia składu orzekającego brakuje podpisu osoby sporządzającej protokół.

W związku z powyższymi ustaleniami, przekazuję następujące zalecenia pokontrolne:

1. wykluczyć sytuację wyznaczania Przewodniczącego Zespołu do składu orzekającego;
2. wyznaczać pedagoga do składu orzekającego;
3. lekarz dokonujący wstępnej weryfikacji dokumentacji powinien zgodnie z § 33 pkt 2 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności określać specjalność lekarza przewodniczącego składu orzekającego;
4. w sytuacji gdy lekarz dokonując wstępnej weryfikacji dokumentacji medycznej stwierdzi, że jest ona niewystarczająca do wydania orzeczenia, zawiadamiać stronę odrębnym pismem o konieczności jej uzupełnienia z pouczeniem, że nieuzupełnienie jej w określonym terminie spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania;
5. oceny zawodowe sporządzać w taki sposób aby były wewnętrznie spójne, kompletne, szczegółowe a w uzasadnieniach rozstrzygnięcia podawać konkretne argumenty i przesłanki dla proponowanego stopnia niepełnosprawności;

6. oceny funkcjonowania społecznego sporządzać w taki sposób aby były pełne oraz spójne merytorycznie;
7. wobec stwierdzonych uchybień w zakresie czytelności ocen psychologicznych w protokole z kontroli Powiatowego Zespołu we Wrześni, która odbyła się w dniach 18 luty – 24 marca 2011r. i braku poprawy jakości tych ocen w bieżącej kontroli oraz mając na uwadze rangę dowodową oceny psychologicznej – należy zobligować XXX do czytelnego wypełniania ocen lub wypełniać je w sposób elektroniczny, ewentualnie powołać w skład Powiatowego Zespołu nowego psychologa;
8. oceny stanu zdrowia osoby orzekanej sporządzać starannie i czytelnie. Uzasadniać merytorycznie podjęte rozstrzygnięcie. Ocena powinna zawierać szczegółowy opis rodzaju i zakresu ograniczeń spowodowanych naruszoną sprawnością organizmu, wynikającą ze schorzenia zasadniczego oraz opis upośledzenia funkcji motorycznej osoby orzekanej w stopniu dającym podstawę do przyznania karty parkingowej;
9. rzetelnie gromadzić dokumentację medyczną;
10. symbole przyczyny niepełnosprawności ustalać zgodnie z obowiązującymi przepisami;
11. członkowie składu orzekającego powinni kwalifikować do określonego stopnia niepełnosprawności zgodnie z ustawowymi kryteriami określonymi w art. 4 ust. 1, 2, 3 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz zgodnie z § 29 ust.1, § 30, § 31 ust. 1 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności;
12. dzieci kwalifikować do osób niepełnosprawnych zgodnie z kryteriami określonymi w art. 4a ust. 1 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz rozporządzeniu w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia;
13. w uzasadnieniu orzeczenia odnosić się do ustawowych kryteriów kwalifikowania do stopnia niepełnosprawności, określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
14. podpisywać protokół z posiedzenia składu orzekającego przez osobę go sporządzającą.

Działając na podstawie § 17 ust. 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, przekazuję niniejsze zalecenia pokontrolne, oczekując w terminie 30 dni od daty doręczenia wystąpienia pokontrolnego, zawiadomienia przez kierownika jednostki kontrolowanej o sposobie wykorzystania uwag i wykonania zaleceń pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.